

На основу члана 6. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС” бр. 101/05 и 91/15),

министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и министар здравља споразумно доносе

ПРАВИЛНИК
о мерама за безбедан и здрав рад запослене жене за време трудноће,
породиље и запослене која доји дете
(„Службени гласник РС”, број 102/16)

Члан 1.

Овим правилником прописују се захтеви које је послодавац дужан да испуни у обезбеђивању примене мера за безбедан и здрав рад са циљем спречавања, отклањања и смањења на најмању могућу меру ризика по безбедност и здравље запослене жене за време трудноће, породиље и запослене која доји дете.

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) запослена жена за време трудноће – јесте запослена која о трудноћи достави послодавцу потврду лекара;

2) породиља – јесте запослена којој од порођаја није прошло више од 12 месеци, која о томе достави послодавцу потврду лекара;

3) запослена која доји дете – јесте запослена мајка детета до навршене прве године живота детета које доји, која о томе обавести послодавца.

Члан 3.

Послодавац је дужан да за сва радна места у радној околини на којима постоји могућност излагања штетностима, процесима или радним условима наведеним у Прегледу штетности, процеса и радних услова (Прилог 1) изврши процену свих ризика по безбедност или здравље и свих последица на трудноћу или дојење које могу имати запослене из члана 2. овог правилника, процени природу, ниво и трајање изложености, односно донесе акт о процени ризика, ради утврђивања начина и мера за отклањање или смањење ризика.

Преглед штетности, процеса и радних услова (Прилог 1) одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 4.

Послодавац је дужан да о донетом акту о процени ризика из члана 3. овог правилника, обавести запослене из члана 2. овог правилника, запослене које могу бити у ситуацији из члана 2. овог правилника и њихове представнике за безбедност и здравље на раду, као и мерама које се предузимају у циљу отклањања ризика.

Члан 5.

Запослена жена за време трудноће не сме радити на радном месту за које је проценом ризика утврђен ризик по безбедност или здравље од излагања штетностима и радним условима наведеним у Прегледу штетности и радних услова, тачка А. (Прилог 2).

Запослена која доји дете не сме радити на радном месту за које је проценом ризика утврђен ризик по безбедност или здравље од излагања штетностима и радним условима наведеним у Прегледу штетности и радних услова, тачка Б. (Прилог 2).

Преглед штетности и радних услова (Прилог 2) одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00006/2016-01
У Београду, 13. децембра 2016. године

МИНИСТАР

Александар Вулин, с.р.

Број 110-00-00465/2016-07
У Београду, 13. децембра 2016. године

МИНИСТАР

ас. др Златибор Лончар, с.р.

ПРЕГЛЕД ШТЕТНОСТИ, ПРОЦЕСА И РАДНИХ УСЛОВА

A. Штетности

1) Физичке штетности и физички напори који могу проузроковати лезије фетуса и/или могу изазвати одвајање постельице, а посебно због:

- (1) изложености ударцима, вибрацијама или покретима;
- (2) ручног преношења терета, а посебно оног при којем нарочито постоји ризик од настанка повреде или оболења кичменог стуба;
- (3) изложености утицају буке;
- (4) изложености јонизујућем зрачењу;
- (5) изложености нејонизујућем зрачењу;
- (6) изложености екстремној хладноћи или врућини;
- (7) покрета и положаја тела, путовања при раду, психичког и физичког умора и осталих физичких оптерећења везаних уз активности запослене.

2) Биолошке штетности

Биолошке штетности ризичних група 2, 3. и 4. у смислу Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима, ако је познато да те штетности или терапеутске мере које се примењују у случају оштећења изазваних тим штетностима угрожавају здравље жене за време трудноће и нерођеног детета и ако још нису наведени у Прилогу 2. овог правилника;

(1) биолошка штетност групе 2 јесте штетност која проузрокује болест код људи и може бити опасна по запослене, мало је вероватно да ће се проширити на околину, обично су доступне ефикасне мере профилаксе, односно лечења;

(2) биолошка штетност групе 3 јесте штетност која проузрокује тешку болест код људи и представља озбиљну опасност по запослене, може постојати ризик проширења на околину, али углавном су доступне ефикасне мере профилаксе, односно лечења;

(3) биолошка штетност групе 4 јесте штетност која проузрокује тешку болест код људи и представља озбиљну опасност по запослене, може постојати висок ниво ризика проширења на околину, углавном нису доступне ефикасне мере профилаксе, односно лечења.

3) Опасне хемијске материје

Опасне хемијске материје, ако је познато да угрожавају здравље жене за време трудноће и нерођеног детета и ако се још не појављују у Прилогу 2 овог правилника:

(1) супстанце и смеше које испуњавају критеријуме за класификацију у једну или више класа и категорија опасности с једним или више обавештења о опасности у складу са прописом којим се уређује класификација, паковање, обележавање и оглашавање хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН, ако већ нису наведене у Прилогу 2 овог правилника:

- мутагеност герминативних ћелија категорије 1A, 1B или категорије 2 (H340, H341),
- карциногеност категорије 1A, 1B или категорије 2 (H350, H350i, H351),
- токсичност по репродукцију категорије 1A, 1B или категорије 2 или додатне категорије за последице на дојење или путем дојења (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),

- специфична токсичност за циљни орган након једнократне изложености категорије 1 или категорије 2 (H370, H371),

- (2) супстанце и смеше из Прилога 1. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању карциногенима или мутагенима,
- (3) жива и деривати живе,
 - (4) антимикотички лекови,
 - (5) угљен моноксид;
 - (6) опасне хемијске материје које се доказано апсорбују кроз кожу.

Б. Процеси

- 1) Производња аурамина.
- 2) Рад који укључује излагање полицикличним ароматичним угљоводоницима присутним у чаји, катрану или смоли каменог угља.
- 3) Рад који укључује излагање прашини, диму и аеросолима који настају при жарењу и електропреради бакар-никловог каменца.
- 4) Производња изопропил-алкохола у присуству јаких киселина.
- 5) Рад који укључује излагање прашинама тврдог дрвета.

В. Радни услови

Подземни рад у руднику.

Прилог 2

ПРЕГЛЕД ШТЕТНОСТИ И РАДНИХ УСЛОВА

A. Запослена жена за време трудноће

1) Штетности

(1) Физичке штетности

Рад у хипербаричној средини (околини), нпр. коморе под притиском и роњење.

(2) Биолошке штетности

– токсоплазма,

– вирус рубеоле,

осим ако су запослене жене за време трудноће вакцинацијом доказано на одговарајући начин заштићене од тих штетности,

(3) Опасне хемијске материје

Олово и деривати олова, ако постоји опасност да људски организам апсорбује те материје.

2) Радни услови

Подземни рад у руднику.

B. Запослена која доји дете

1) Штетности

(1) Опасне хемијске материје

Олово и деривати олова, ако постоји опасност да људски организам апсорбује те материје.

2) Радни услови

Подземни рад у руднику.